

24.02.2025

5-А-Б кл.

Історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Новітній час в історії людства. Видатні постаті.

Мета уроку: ознайомити здобувачів освіти з періодизацією людства від давнини до сучасності, описати новітню історію України в контексті світових подій, назвати визначних історичних постатей української історії даного періоду; розвивати ключові компетентності: спілкування державною мовою; інформаційно-цифрова компетентність; математична компетентність; уміння вчитися впродовж життя; соціальна та громадянська компетентності; розвивати історичну компетентність (хронологічну, просторову, інформаційну, логічну, аксіологічну); виховувати почуття гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії наших предків.

Актуалізація опорних знань

Експрес опитування

- Який період історії називають Новітнім часом?
- Назвіть хронологічні межі Новітнього часу?
- Чому цей період особливий для сучасного покоління?

Мотивація навчальної діяльності

У тисячолітній історії України були люди, діяльність яких примножила славу та велич держави. Таких людей називають видатними історичними постатями. Вони розвивали культуру, освіту, господарство, будували нові міста і села.

Робота з візуальними джерелами

Історичні подробиці

Юрій Гагарін

Сергій Корольов

Екіпаж "Аполлону-11": Базз Олдрін, Майкл Коллінз та Ніл Армстронг

Подія епохи: освоєння космосу

До найбільш вражаючих досягнень у галузі науки і техніки належить **освоєння людиною космосу**. У 1961 р. Юрій Гагарін здійснив перший політ людини в космос. Підготовку цього польоту здійснював учений з України Сергій Корольов. Вже в 1969 р. американські астронавти здійснили політ на Місяць і навіть прогулялися супутником Землі. Космічні апарати досліджують далекі планети і приймають сигнали з космосу.

Історичні подробиці

Подія епохи: освоєння космосу

У 1997 р. на американському космічному кораблі «Колумбія» в космос піднявся перший космонавт незалежної України **Леонід Каденюк**.

Яке значення для нас і майбутніх поколінь мають космічні дослідження?

Історичні подробиці

Пам'ятні монети до 100-річчя першого виконання «Щедрика» (2016 р.)

Дізнайтеся, де і коли було створено англійську версію слів «Щедрика».

Виконання «Щедрика» під час флешмобу на Львівському летовищі.
<http://surl.li/fkmol>

Поміркуймо!

З якими мелодіями у вас асоціюються різдвяні свята?

Постать епохи: Микола Леонтович

Найвідомішою різдвяною мелодією у світі вважають композицію «Carol of Bells» («Дзвінка колядка»). Цій композиції більш як 100 років і народилася вона в Україні. Композитор Микола Леонтович знайшов текст народної «Щедрівки» і написав до нього музику.

Історичні подробиці

Постать епохи: Катерина Білокур

Єдиним захопленням на все життя для талановитої української дівчини Катерини Білокур стало малювання. Вона ровесниця ХХ ст., народилася у селянській родині у селі Богданівка на Полтавщині (зараз це Київська область). Родина Катерини чинила спротив захопленню дівчини малюванням, тому вона не мала необхідних інструментів для живопису. А отже, починала малювати усім, що було під рукою — вугіллям, патичком по снігу, вологій землі. Пізніше навчилася робити пензлики з шерсті кота або тхора. Фарби виготовляла з калини, бузини, настою буряка, трав. Перші олійні фарби Катерина Білокур почала використовувати у 24 роки.

Хвилинка відпочинку (руханка)

<https://youtu.be/foFUavVgKg4?si=-T7KDsWBtUHewBc4>

Історичні подробиці

Дуод присвячений
120-й річниці від дня
народження
майстрині пензля
Катерині Білокур.

Усе життя Катерина Білокур малювала українську природу і найулюбленіше — квіти. Але художниця ніколи їх не рвала, вважала: «Квіти, як і люди, — живі, мають душу! А зірвана квітка — вже не квітка». На вашу думку, як характеризують ці слова художниці?

Історичні подробиці

Постать епохи: Ліна Костенко

Письменниця, поетеса, громадська діячка Ліна Костенко — приклад для українців. Одна з найвідоміших українок сучасності, моральний авторитет для багатьох українців. За неї говорять її вірші, її творчість.

Ліна Костенко
(сучасне фото)

Усе моє, все зветься Україна
Буває, часом сплуну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за
диво, —
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є — дорога, явори,
усе моє, все зветься — Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Відео «Видатний український актор Богдан Ступка читає вірш Ліни Костенко «Крила»»
<http://surl.li/fknhw>

Діємо: практичні завдання

1. Об'єднайтеся в групи по п'ять-шість учнів/учениць. У кожній із груп оберіть по одному із запропонованих поетичних фрагментів. Обговоріть в групі свій фрагмент і зробіть презентацію для класу з поясненнями, що хотіла сказати поетеса, звертаючись до своїх читачів.
2. Український поет, перекладач Володимир Базилевський сказав про поезію Ліни Костенко: «Це більше, ніж поезія — тут наша історія і філософія, наш спосіб думання...». Чи погоджуєтесь ви з цим твердженням. Аргументуйте свою думку.

Поміркуймо!

1. Як ви розумієте слова композитора, співака Кузьми Скрябіна: «*Міняйте світ до кращого, дбайте про нього, бо ви в ньому живете*»?
2. Що ви робите для того, щоб світ змінювався на краще?

Висновки

Цей історичний проміжок часу насичений багатьма подіями та досягненнями. Втім, підсумки історії цього періоду суперечливі.

З одного боку людство пережило жах і трагедію двох найбільш руйнівних і кровопролитних воєн в історії (світових війн), Голодомору в Україні, численних катастроф та забруднення довкілля.

З другого боку, це також період національно-визвольних рухів у всьому світі, у результаті яких чимало народів вибороли свою незалежність. Це час доленосних наукових відкриттів у різноманітних галузях, ракетобудування та освоєння космосу, появи Інтернету і персонального комп'ютера, атомної енергетики й мобільного зв'язку та багато іншого.

Людство в цей період прагне засвоїти уроки минулого та уникнути страшних помилок. З метою підтримання і зміцнення миру на планеті та розвитку співробітництва між державами в 1945 р. було створено Організацію Об'єднаних Націй (ООН).

Після Другої світової війни перед багатьма західноєвропейськими країнами постало питання про майбутнє Європи. Для вирішення спільних завдань було створено Європейський Союз. Нині він налічує 28 країн, які об'єдналися на засадах спільних

людських і демократичних цінностей для досягнення добробуту, безпеки, миру та збереження культурного розмаїття.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/Pb4noGc8y0w?si=q7wqhATt5p3IShej>

Домашнє завдання:

- *Прочитати § 26 , опрацювати опорний конспект.
- *Підготуйте розповідь про «Видатного діяча України XX ст» (лікар, письменник, винахідник, вчений, спортсмен, виконавець, політик, воїн ЗСУ – на вибір).
- *Повторити тему Поява і розселення людини на Землі

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або ел. адресу
nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!